

PIRLS

2011

PIRLS 2011

Kodevejledning

for hæfte 10

TIMSS & PIRLS
International Study Center
Lynch School of Education, Boston College

INSTITUT FOR UDDANNELSE & PÆDAGOGIK (DPU)
AARHUS UNIVERSITET

Flyv ørn, flyv – bedømmelsesvejledning

Teksttype: Skønlitterær tekst

Formål: Læse for at opleve

Klassifikation af Multiple Choice spørgsmål

Spm.	Proces	Rigtigt svar	Internat. % rigt.	DK % rigt.
1	Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten	A	89,2	94,5
2	Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten	C	73,1	86,4
3	Drage direkte følgeslutninger	A	63,6	54,5
4	Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten	C	87,9	95,8
6	Drage direkte følgeslutninger	A	69,5	82,8
8	Fortolke og samordne centrale ideer og informationer	D	45,8	38,5
11	Undersøge og vurdere indhold, sprog og tekstuelle elementer	A	56,9	64,5

Spørgsmål 5

Under vennens første besøg opførte ørneungen sig som en høne.
Find *to* eksempler, som viste det.

Proces: Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten

2 Fuld forståelse

Svaret identificerer *to* eksempler på at ørneungen opførte sig som en høne, som anført i listen nedenfor.

Note til bedømmerne: Begge korrekte svar kan være udtrykt i den samme sætning

Internationalt gns.: Fuldt forstået: 56,2%

Dansk gns.: Fuldt forstået: 71,7%

1 Delvis forståelse

Svaret identificerer *et* eksempel på at ørneungen opførte sig som en høne, som anført i listen nedenfor.

Internationalt gns.: Mindst delvis forstået: 72,0%

Dansk gns.: Mindst delvis forstået: 87,7%

0 Ikke forstået

Svaret identificerer ikke nogen af eksemplerne anført i listen nedenfor. Der gives blot en uklar eller cirkulær beskrivelse af, hvordan ørneungen opførte sig.

For eksempel:

- *Den opførte sig som en høne.*
- *Den lignede en.*
- *Den var høne-agtig.*

Eksempler på at ørnen opførte sig som en høne

- *Den går/bevæger sig som en høne*
- *Den spiser/skraber i jorden efter mad som en høne*
- *Den tænker som en høne*
- *Den vil ikke flyve (hoppedede tilbage til hønsene på jorden)*
- *Den skraber sammen med hønsene*

Note til bedømmerne: Eleverne må gerne skrive en fornuftig reformulering af disse ideer på listen. Enhver kombination af to ideer fra denne liste er acceptabel.

Spørgsmål 7

Tekst: Flyv ørn, flyv

Forklar, hvad bondens ven mente, da han sagde til ørnen: “Du hører ikke til på jorden, men i himmelen.”

Proces: Fortolke og samordne centrale ideer og informationer

2 Fuld forståelse

Svaret fortolker meningen med begge dele af citatet – “hører ikke til på jorden” og “hører til i himmelen” i henseende til historien.

Eksempler

- *Den skal være fri oppe i himmelen og ikke være fanget nede på jorden*
- *Den var ikke en høne, som går rundt på jorden. Den var en ørn og den var skabt til at flyve.*
- *Den var skabt til at flyve sammen med andre fugle af sin egen slags, ikke til at være sammen med høns.*
- *Det er meningen at den skal flyve, ikke gå på jorden.*
- *Den har hjemme i himlen, ikke på jorden.*

Internationalt gns.: Fuldt forstået: 41,7%

Dansk gns.: Fuldt forstået: 43,0%

1 Delvis forståelse

Svaret fortolker kun den første eller den anden del af citatet.

Eksempel:

- *Den var ikke en høne. / Den var en ørn*
- *Den var kongen over alle fuglene.*
- *Den var ikke et landdyr.*
- *Den var skabt til at flyve.*

Eller, svaret beskriver kun den bogstavelige kontrast.

Eksempel:

- *Den var ikke en høne men en ørn*

Internationalt gns.: Mindst delvis forstået: 70,9%

Dansk gns.: Mindst delvis forstået: 82,0%

0 Ikke forstået

Svaret giver blot en vag eller unøjagtig forklaring på citatet eller kan gengive det i omskrevet form.

For eksempel:

- *Den skulle ikke være på jorden men i himlen.*
- *Den hører til i himlen ikke på jorden.*

Spørgsmål 9

Hvorfor tog bondens ven ørnen op i de høje bjerge for at få den til at flyve?
Skriv *to* grunde.

Proces: Fortolke og samordne centrale ideer og informationer

2 Fuld forståelse

Svaret indeholder *to* grunde, der viser hen til solen, til bjergene som ørnens naturlige levested, eller til bjergets højde i himmelen. Se listen over passende grunde nedenfor.

Note til bedømmerne: Begge korrekte svar kan være udtrykt i den samme sætning.

Internationalt gns.: Fuldt forstået: 16,8%

Dansk gns.: Fuldt forstået: 21,3%

1 Delvis forståelse

Svaret indeholder en grund der viser hen til solen, til bjergene som ørnens naturlige levested, eller til bjergets højde i himmelen, som anført i listen nedenfor.

Internationalt gns.: Mindst delvis forstået: 52,4%

Dansk gns.: Mindst delvis forstået: 61,1%

0 Ikke forstået

Svaret kan give en grund til at få ørnen til at flyve snarere end grunden til at tage den op i bjergene.

For eksempel:

- *For at bevise, at det var en ørn.*

Eller svaret kan give en vag eller unøjagtig grund, eller blot gentage en del af spørgsmålet.

For eksempel:

- *Det gjorde det lettere at flyve.*
- *For at få den til at flyve.*

Grunde til at bondens ven tog ørnen med op i bjergene

Note til bedømmerne: Eleverne må gerne skrive en fornuftig reformulering af disse ideer. Enhver kombination af to ideer fra denne liste er acceptabel.

- *For at se solen (stige)/for at mærke solens varmel/for at følge solen*
- *For at mærke opdriften fra vinden*
- *For at den kunne være i dens naturlige hjem/hvor den hører til/hvor den var blevet fundet.*
- *For at bringe den tættere på himmelen/for at bringe den højere op.*

Spørgsmål 10

Tekst: *Flyv ørn, flyv*

Find og skriv ord fra teksten, som viser dig, hvor smuk himmelen var ved daggry.

Proces: Undersøge og vurdere indhold, sprog og tekstuelle elementer

1 Godkendt besvarelse

Svaret indeholder ord eller udtryk fra listen nedenfor.

Eksempler:

- *Tynde lyserøde skyer*
- *Majestætisk*
- *Gyldent skær*
- *Badet i lys*

Internationalt gns.: 56,4%

Dansk gns.: 60,7%

0 Ikke forstået

Svaret gengiver ikke nogle af ordene fra listen nedenfor. Svaret kan gentage ord fra spørgsmålet.

For eksempel:

- *Solopgang.*
- *Daggry.*
- *Smuk.*

Ord i historien, der beskriver hvor smuk himmelen var ved daggry

Bemærk at ethvert af de understregede ord er tiltrækkeligt og at svaret også må indeholde andre dele af citatet. Ignorer mindre variationer i formuleringer fra teksten, så længe intentionen er tydelig.

- *De tynde skyer på himmelen var først lyserøde, og så begyndte de at skinne og få et gyldent skær.*
- *Solen steg majestætisk*
- *Solens første stråler ramte bjerget, og pludselig lå verden badet i lys.*

Spørgsmål 12

Du får noget at vide om, hvordan bondens ven er gennem de ting, han gør i historien. Beskriv, hvordan vennen er, og find et eksempel på, hvad han gjorde, som viser det.

Proces: Fortolke og samordne centrale ideer og informationer

2 Fuldstændig forståelse

Svaret beskriver et muligt karaktertræk (ihærdig, stædig, sød, klog, god mod dyr, etc.). Derudover indeholder svaret et eksempel på bondens vens handlinger, som beviser dette karaktertræk.

Eksempler:

- *Han var klog. Han vidste at han skulle tage ørnen med op på bjerget for at få den til at flyve.*
- *Han er en person, der ikke giver op. Han gik tilbage til bondens hus for at overbevise ørnen om at den var en ørn.*

Internationalt gns.: Fuldt forstået: 29,4%

Dansk gns.: Fuldt forstået: 36,5%

1 Delvis forståelse

Svaret indeholder et muligt karaktertræk. Eller, svaret indeholder et eksempel på vennens handlinger, som beviser hans karakter.

Eksempler:

- *Han er god mod dyr.*
- *Han tager ørnen med op for at se solen, så den vil flyve væk og aldrig mere leve blandt hønsene.*

Internationalt gns.: Mindst delvis forstået: 61,9%

Dansk gns.: Mindst delvis forstået: 81,5%

0 Ikke forstået

Svaret giver ikke en dækkende eller præcis beskrivelse af bondens vens karaktertræk, eller giver en vag og generel beskrivelse, som demonstrerer en begrænset forståelse af historien uden at underbygge med tekstreferencer.

Eller svaret kan indeholde informationer fra historien, der ikke har nogen relation til beskrivelsen af vennens karaktertræk.

For eksempel:

- *For Han er ond. Han fortæller ørnen, at den er en høne.* (Bemærk at dette refererer til bonden og ikke til vennen).
- *Han er glad.* (Bemærk at 'glad' må referere til et bestemt sted i teksten for at kunne accepteres).

Gåture i det fri – bedømmelsesvejledning

Teksttype: Informerende tekst

Formål: Læse for at lære

Klassifikation af Multiple Choice spørgsmål

Spm.	Proces	Rigtigt svar	Internat. % rigt.	DK % rigt.
1	Drage direkte følgeslutninger	C	76,0	89,7
4	Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten	B	55,4	64,5
5	Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten	A	83,9	93,0
6	Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten	B	73,6	81,5
7	Drage direkte følgeslutninger	C	62,4	82,1
9	Drage direkte følgeslutninger	A	71,6	87,5
10	Drage direkte følgeslutninger	D	60,4	68,8

Spørgsmål 2

Skriv *to* spændende ting, som folderen fortæller, at du kan få at se på gåture

Proces: Finde og uddrage informationer udtrykt direkte i teksten

1 Godkendt besvarelse

Svaret angiver to ting, som er nævnt i teksten. Se passende ting på listen nedenfor.

Passende ting, du kan se på en gåtur

Note til bedømmerne: Svaret skal nævne to ting fra listen nedenfor:

- Planter/Natur
- Fugle/Dyr/Vilde dyr/Natur
- Huler
- Vandfald
- Skjulte dale
- Fort
- Ruiner
- Ethvert af stederne på kortet (fx udkigstårnet, spiseområdet, å med frøer)
- mulige steder
- Nye steder
- Fantastiske udsigter

Internationalt gns.: 63,0%

Dansk gns.: 66,3%

0 Ikke forstået

Svaret nævner mindre end to ting fra listen. Svaret er vagt og utilstrækkeligt.

For eksempel:

- Nye og spændende ting.
- Ting til førstehjælp og nye ting.

Hvilke to ting fortæller folderen, at man skal huske, når man er i en gruppe?

Proces: Fortolke og samordne centrale ideer og informationer

2 Fuld forståelse

Svaret nævner to forslag til en gåtur i en gruppe; et om gruppemedlemmernes evner og et om deres interesser.

Eksempler på evner:

- *Alle skal kunne gøre det.*
- *Gå kun så stærkt som den langsomste person i gruppen*
- *Vælg en gåtur der tager hensyn til alle evne*

Eksempler på interesse:

- *Vælg en gåtur der tager hensyn til alle. interesse*
- *Det skal være sjovt og interessant for alle.*
- *Tag hensyn til alle når I vælger hvor I skal hen.*

Note til bedømmerne: Begge korrekte svar kan være udtrykt i den samme sætning. Bemærk at "tager hensyn til alle" kun kan bruges én gang: enten under evne eller interesse.

Internationalt gns.: Fuldt forstået: 10,3%

Dansk gns.: Fuldt forstået: 18,9%

1 Delvis forståelse

Svaret nævner kun ét forslag til en gåtur i en gruppe, hvor der tages højde for gruppemedlemmernes evner eller interesser.

Internationalt gns.: Mindst delvis forstået: 37,7%

Dansk gns.: Mindst delvis forstået: 59,2%

0 Ikke forstået

Svaret giver ikke et præcis eller acceptabelt bud på, hvad man skal huske, når man er på gåtur i en gruppe. Det kan angive et generelt forslag, som ikke specifikt går på, at man er i en gruppe, eller et forslag, som handler om at være i en gruppe, men som ikke kommer fra folderen.

For eksempel:

- *Pak ting til førstehjælp.*
- *Bliv sammen i gruppen.*
- *Fortæl altid nogen, hvornår du regner med at være tilbage.*

Spørgsmål 8

Hvorfor er det vigtigt at fortælle nogen, hvornår du regner med at være tilbage fra turen?

Proces: Drage direkte følgeslutninger

1 Godkendt besvarelse

Svaret viser forståelse af at nogen kan hjælpe dig, hvis der skulle ske noget (fx at du kommer i vanskeligheder eller farer vild) og du ikke kommer tilbage til tiden.

Eksempel:

- *Fordi hvis du ikke kommer tilbage til tiden vil nogen vide, at der er noget galt og finde hjælp.*
- *Hvis du farer vild*

Internationalt gns.: 58,1%

Dansk gns.: 69,1%

0 Ikke forstået

Svaret kan angive en grund, som ikke viser forståelse for at der kan være tale om en farlig situation, hvis man ikke returnerer til tiden (man er blevet væk eller har problemer), eller det giver in præcis eller utilstrækkelig grund.

For eksempel:

- *Så de ved hvornår man kommer hjem.*
- *Så de ved, hvor du er.*
- *Så de ved, at du ikke er faret vild.*

Hvilke to ting kan man få at vide ved at læse kortnøglen?

Proces: Undersøge og vurdere indhold, sprog og tekstuelle elementer

2 Fuld forståelse

Svaret inkluderer to af de informationer, man kan få at vide ved at læse kortnøglen, enten specifikke eller generelle, som anført i listen nedenfor.

Internationalt gns.: Fuldt forstået: 40,5%

Dansk gns.: Fuldt forstået: 70,1%

1 Delvis forståelse

Svaret inkluderer kun én af de ting, man kan få at vide ved at læse kortnøglen, enten specifik eller generel, som anført i listen nedenfor.

Ting man kan få at vide ved at læse kortnøglen

- *Tiden, som hver gåtur tager*
- *Hver turs sværhedsgrad*
- *Symboler for hver vandresti (rute man skal vælge/hvilken vej man skal gå/hvor det er)*
- *En beskrivelse af hver gåtur*
- *Hvilken gåtur der er den rigtige for mig/det bedste sted at gå hen*
- *Hvilken der er kortest, længst, eller mest udfordrende (eller andre specifikke fakta om en bestemt gåtur fra tabellen)*

Internationalt gns.: Mindst delvis forstået: 59,3%

Dansk gns.: Mindst delvis forstået: 85,8%

0 Ikke forstået

Svaret viser ikke forståelse for, hvad man kan få at vide fra kortnøglen, hverken specifikt eller generelt.

For eksempel:

- *Hvordan man bruger et kort.*
- *Hvor ruterne begynder.*

Spørgsmål 12

Planlæg en tur ved hjælp af kortnøglen og kortet over Udkigsbakken.

Sæt kryds ved den rute, du vælger.

- Fugleruten
- Tur til Udkigstårnet
- Frøstien
- Rundt om Udkigsbakken

Skriv *to* grunde fra folderen, til at du valgte denne rute.

Proces: Fortolke og samordne centrale ideer og informationer

2 Fuld forståelse

Note til bedømmerne: I bliver nødt til at støtte jer til teksten og kortet og kortnøglen oplysninger for at afgøre om en grund er passende i forhold til en valgt rute.

Svaret angiver valget af en rute og indeholder to grunde, der er relateret til teksten, om hvorfor ruten er valgt. Bemærk at grundene skal være passende i forhold til den valgte rute eller ruter (fx "Jeg kan godt lide dyr i naturen" vil ikke være en passende grund til at vælge Tur til udkigstårnet). Grunde kan måske referere specifikt til teksten i kortnøglen eller referere til oplysninger på kortet.

Eksempel:

- *Fugleruten: Det er den letteste og korteste gåtur og man kan se fugle*
- *Tur til udkigstårnet: Jeg tror der er den flotteste udsigt, og det er den mest udfordrende rute.*
- *Å med frøer: Man kan spise sin frokost der, og man skan stoppe og se fuglene i fuglereservatet på vejen.*
- *Rundt om udkigsbakken: Man kan gå forbi det gamle fort. Den tur er længere, så man kan få mere at se.*

Internationalt gns.: Fuldt forstået: 32,7%

Dansk gns.: Fuldt forstået: 44,0%

1 Delvis forståelse

Svaret angiver valget af en rute og indeholder kun én grund til at vælge ruten. ELLER, det indeholder måske to grunde, der grundlæggende refererer til samme oplysning.

Eksempel:

- *Fugleruten. Den tager to timer. Det er den hurtigste.*

Internationalt gns.: Mindst delvis forstået: 60,1%

Dansk gns.: Mindst delvis forstået: 77,6%

0 Ikke forstået

Svaret kan undlade at referere til en specifik rute. Grunden til at ruten er valgt er for generel, vag eller utilstrækkelig til at begrunde valget.

For eksempel:

- *Jeg kan lide at gå.*
- *Den ser interessant/spændende ud.*
- *Fugleruten: Det er den længste tur.*
- *Jeg holder af naturen.*
- *Jeg vil få noget motion.*